

AMMATTITAITOJA
YHDESSÄ

UUDISTA YHTEISTYÖTÄ!

Käytännön työkaluja
työpaikka-oppilaitosyhteistyön kehittäjälle

Anna-Leena Kurki, Hanna Uusitalo, Mikko Nykänen,
Pauliina Mattila-Holappa ja Eveliina Saari

Työterveyslaitos

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

SISÄLTÖ

JOHDANTO	3
KEHITÄ KOKEILLEN	4
NÄKÖKULMIA YHTEISTYÖN RAKENTAMISEEN	6
NÄIN ETENET – OHJEITA TYÖSKENTELYYN	8
SUJUVA OPPIMINEN TYÖPAIKALLA	10
■ Tunnistakaa nykyiset yhteistyökäytännöt	
OSAAMINEN MUUTTUVASSA TYÖSSÄ	12
■ Tutkailkaa meneillään olevaa työn muutosta	
■ Tunnistakaa nykyiset ja tulollaan olevat osaamistarpeet	
JATKUVA YHTEISTYÖ	16
■ Syventäkää jatkuvaa yhteistyötä	
IDEOISTA KEHITTÄMISKOKEILUUN	20
■ Toteuttakaa kehittämiskokeilu	
■ Arvioikaa kehittämiskokeilut ja oppikaa niistä	
NÄIN ME SEN TEIMME	24
LÄHTEITÄ JA LISÄTIETOJA	26
■ Työpaikka-oppilaitos -yhteistyön arviointilomake	

Ammatillisessa koulutuksessa oppilaitoksen ja työpaikan välinen yhteistyö on avain onnistuneeseen oppimiseen. Työpaikalla ja oppilaitoksessa tapahtuva oppiminen täydentävät toisiaan. Uudista yhteistyötä! -työkirja tarjoaa käytännön toimintatapoja työpaikan ja ammatillisen oppilaitoksen yhteistyön kehittämiseen.

Yhteistyö rakennetaan yhdessä. Oppilaitosten tehtävä on kannatella ja vahvistaa yhteistyötä. Tämä kirja on suunnattu sinulle työelämäyhteistyötä tekevä ammatillinen opettaja tai muu yhteistyötä kehittävä toimija. Tämä on käytännön työväline arjen yhteistyön ja toimintatapojen kehittämiseen.

Työpaikkojen ja oppilaitosten välinen keskustelu vahvistaa oppilaitosten työelämäntuntemusta, turvaa työpaikoille ammatitaitoista työvoimaa sekä auttaa rakentamaan sujuvia oppimispolkuja opiskelijoille.

Tärkeä osa yhteistyötä on muokata koulutusta työelämän muuttuvia osaa-

mistarpeita vastaavaksi. Keskeinen edellytys tälle on, että työpaikkojen ja oppilaitosten toimijoilla on jatkuvasti päivittyvä ymmärrys työelämän muuttuvista haasteista – yhdessä ja yhteistyössä.

Työkirjan tavoitteena on kiinnittää huomiota yhteistyön sisältöön ja rikastaa olemassa olevia yhteistyön käytäntöjä sisällöllisesti vastaamaan lähitulevaisuuden työn osaamistarpeita.

Kirja pureutuu yhteistyön vahvistamiseen kolmesta näkökulmasta:

- työpaikalla tapahtuvan oppimisen sujuvuus
- muuttuvan työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen
- jatkuvan yhteistyön kehittäminen oppilaitoksen ja työpaikan välillä

Näihin näkökulmiin sisältyy käytännönläheisiä ja uudenlaista ajattelua tukevia tehtäviä, joita työpaikan ja oppilaitoksen edustajia suositellaan tekemään yhdessä.

KEHITÄ KOKEILLEN

Yhteistyön tapoja kannattaa kehittää askel kerrallaan kokeillen. Kehittämisessä keskeistä on, että luodaan yhteinen käsitys siitä, mihin haasteeseen tai ongelmaan haetaan ratkaisua. Ymmärrys haasteesta täsmennytyy, kun arkisia (pulma)tilanteita tarkastellaan yhdessä. Arjen tilanteet saattavat näyttäytyä hyvinkin erilaisilta työpaikan ja oppilaitoksen näkökulmista. Yhteinen keskustelu auttaa myös tunnistamaan syitä arjen pulmien taustalla.

Kun nyky-yhteistyön kehittämistarpeet on tunnistettu, on hyvä ideoida tulevan yhteistyön suuntaa. Millaista halutaan

tulevaisuuden yhteistyön olevan sisällöllisesti? Mitä nykyisiä ongelmia on keskeistä ratkaista? Kehittämiskokeilu on pieni askel, joka ratkaisee osaltaan jotain nykyistä haastetta ja vie yhteistyötä askeleen kohti haluttua suuntaa.

Kun ratkaisuideaa kokeillaan mahdollisimman nopeasti käytännössä, saadaan heti alkuvaiheessa tietoa sen toimivuudesta. Aina ideoitu ratkaisu ei kuitenkaan toimi sellaisenaan, eikä siitä pidä lannistua. Kokeilusta saadun kokemuksen pohjalta ideaa voidaan tarkentaa ja edelleen kehittää. Kokeilut ovat aina oppimisen lähde ja ne tuottavat tärkeää tietoa tulevaisuuden varalle.

KOULUPÄIVÄ TYÖPAIKALLA

Bussikuljetus koululta työpaikalle

Kuormankäsittelyn harjoittelua aidoissa työtehtävissä

Lounas työpaikan ruokalassa

Rahditusperusteiden laskentaa

Bussikuljetus takaisin koululle

KOULUPÄIVÄ TYÖPAIKALLA

” Meillä Vähälä Logistics Oy:n ja Gradian välinen yhteistyö toteutuu siten, että opettaja tulee päiväksi n. 10 oppilaan kanssa meidän logistiikkakeskukseen. Eli ei ollakaan päivää koulussa vaan täällä oikealla työpaikalla. Meidän työnjohtaja antaa oppilaille tehtävät ja opettaja ohjaa heitä täällä meidän tiloissa.

Opiskelijat harjoittelevat kuormankäsittelylaitteiden hallintaa sekä lastausta ja purkua aidoissa työtehtävissä, oikealla kuormalla, oikealla trukilla. Lisäksi opiskelijat laskevat mm. rahditusperusteita ja toteuttavat päivittäistä inventointia. Jotkut voivat lähteä myös autoihin mukaan apukuljettajiksi.

Tämä on ollut meille hyvä keino osoittautua houkuttelevaksi työpaikaksi ja siten saada myös hyviä työntekijöitä. Ja vissiin nuo opiskelijatkin ovat tykänneet tästä, kun ovat innokkaasti tarttuneet töihin. Koulu hoitaa bussikuljetukset ja me on tarjottu lounas opiskelijahintaan.

– Hannu Paananen, Laatu- ja koulutuspäällikkö, Vähälä Logistics Oy

ESIMERKIN YHTEISTYÖ

on syntynyt käytännön kokeilujen kautta. Se sai alkunsa työpaikan edustajan vieraillessa oppilaitoksessa ja siinä yhteydessä syntyneestä ”villistä ideasta”, joka jalostui toimivaksi käytännöksi.

Työpaikalla oppimista voi näin tapahtua koulupäivän aikana, ja opettaja voi olla työpaikalla ohjaamassa opiskelijoita.

NÄKÖKULMIA YHTEISTYÖN RAKENTAMISEEN

Työpaikan ja oppilaitoksen yhteistyötä voidaan tarkastella eri näkökulmista riippuen siitä, mitä yhteistyöllä tavoitellaan.

1. SUJUVA OPPIMINEN TYÖPAIKALLA

Opiskelijan ja työpaikan sujuva arki on tärkeä asia: miten päivän kulku toteutuu ja saadaan aikaan sekä ohjattua oppimista että tuloksia työssä.

2. OSAAMINEN MUUTTUVASSA TYÖSSÄ

Yhteistyön näkökulmaa laajennetaan tuleviin osaamistarpeisiin: miten pidetään huolta, että opiskelijan ja työpaikan osaaminen vastaa tulolaan olevia ja muuttuvia työelämän osaamistarpeita ja työelämävalmiuksia. Samalla varmistetaan, että oppilaitoskin saa päivittyvää tietoa työelämän osaamistarpeista.

Moninäkökulmaisessa keskustelussa voidaan löytää aivan uudenlaisia ratkaisuja!

3. JATKUVA YHTEISTYÖ

Pitkäkestoista jatkuvaa yhteistyötä oppilaitoksen ja työpaikkojen välillä voidaan syventää tarkastelemalla, mitä toimialalla on tapahtumassa ja miten yhteistyön käytännöt palvelevat ammattitaitovaatimusten ja tutkinnon perusteiden toteutumista.

2. OSAAMINEN MUUTTUVASSA TYÖSSÄ

1. SUJUVA OPPIMINEN TYÖPAIKALLA

3. JATKUVA YHTEISTYÖ

NÄIN ETENET - OHJEITA TYÖSKENTELYYN

” Tulostettavat tehtäväpohjat löydät:
ttl.fi/ammattitaitoyhdedessa

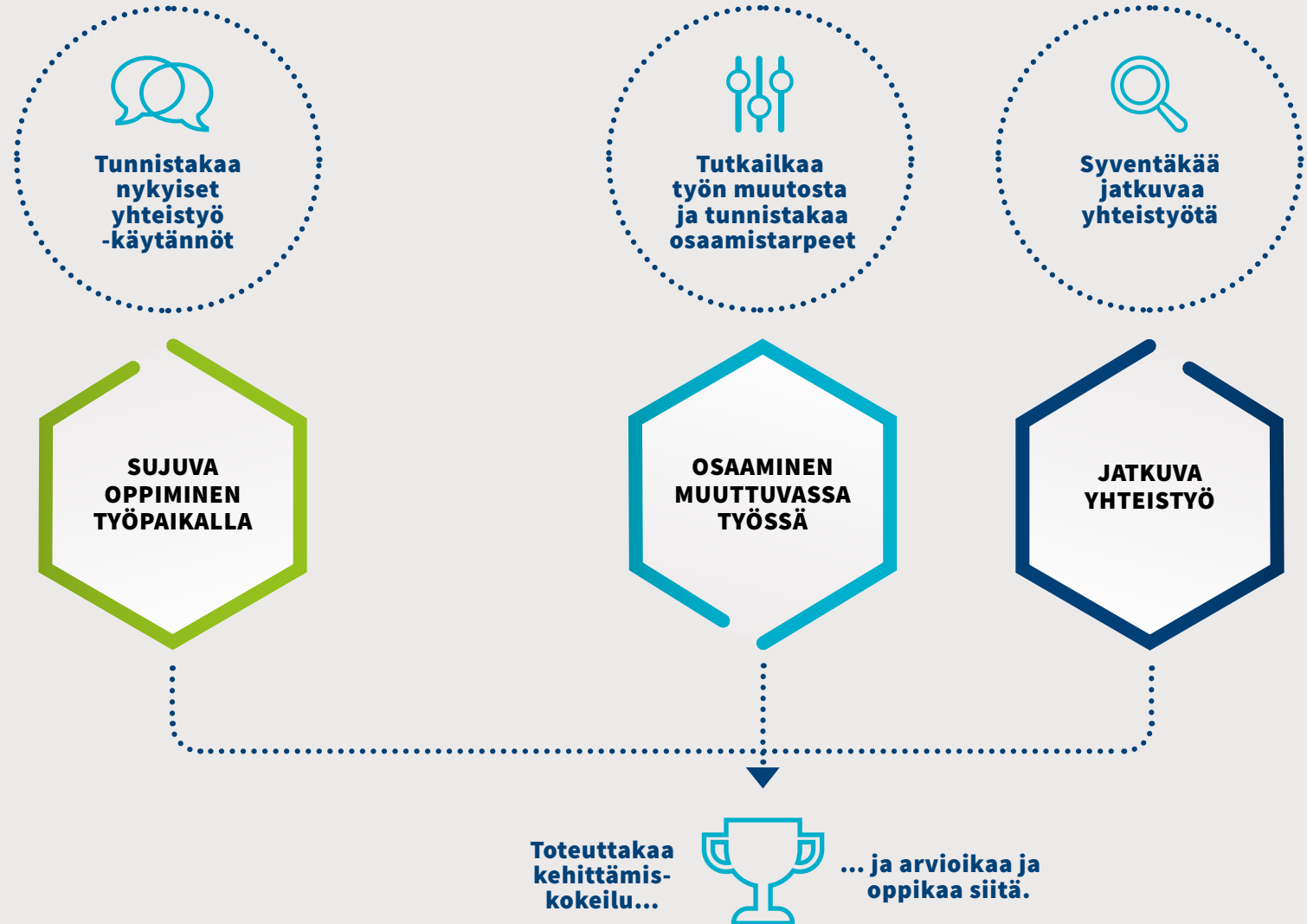
Seuuraavilla tehtävillä tunnistatte yhdessä yhteistyön kehittämistarpeita ja ideoitte kokeiluja kuhunkin näkökulmaan. Voitte tehdä kaikki tehtävät peräkkäin tai kunkin erikseen eri tapaamiskerroilla.

Kutsu koolle oppilaitoksen ja työpaikan edustajia samalta työpaikalta tai samanlaista työtä tekeviltä työpaikoilta sekä kyseisen alan opiskelijoita, joilla on työssä oppimisen kokemusta.

Tehkää tehtävät ryhmätöinä. Jaa tarvittaessa osallistujat 4-5 hengen pienryhmiin.

OPPAAN VÄLINEET

perustuvat kehittävän työntutkimuksen teoriaan, jonka käytännön sovelluksia kirjoittajat ovat hyödyntäneet ja edelleen kehittäneet useissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

SUJUVA OPPIMINEN TYÖPAIKALLA

Tunnistakaa nykyiset yhteistyökäytännöt

Työpaikalla oppimisen tavoitteet perustuvat tutkinnon perusteisiin ja henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS). Oppiakseen opiskelija tarvitsee ohjausta, tukea ja palautetta työpaikalla sekä vastuuohjaajalta että koko työyhteisöltä. Parhaita oppimistuloksia saadaan, kun opiskelija osallistuu työpaikan toimintaan työyhteisön jäsenenä.

Opiskelija oppii, kun saa tehdä työtä kokeneemman työntekijän ohjauksessa. Myös muiden työntekijöiden kuuntelu ja seuraaminen on hyödyllistä. Työn tekemisen ja seuraamisen lisäksi opiskelijan on olennaista pysähtyä pohtimaan omaa toimintaansa ja ajattelutapaansa itsenäisesti ja ohjaajan kanssa. Siten mahdollistetaan, ettei oppiminen jää pelkästään ohjattujen työtehtävien mekaaniseksi suorittamiseksi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Keskustelkaa, missä asioissa teette yhteistyötä ja millä tavoilla

a) ennen kuin opiskelija tulee työpaikalla oppimisen jaksolle

b) työpaikalla oppimisen jakson aikana

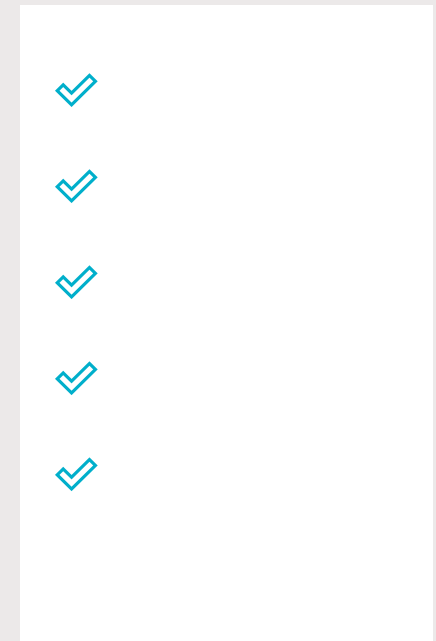
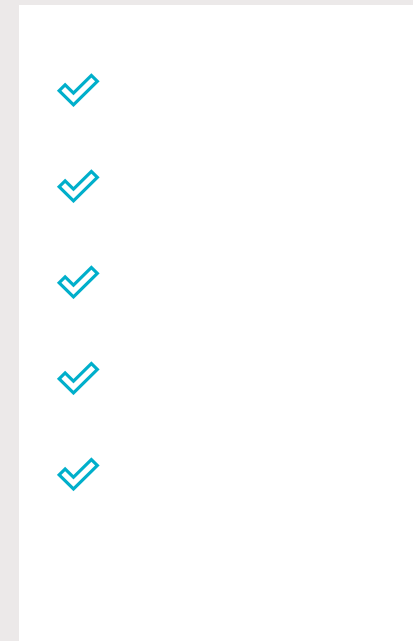
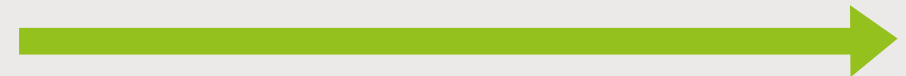
Listatkaa nykyiset yhteistyökäytännöt ja pohtikaa jokaisen käytännön osalta, millä tavalla se tukee sujuvaa työpaikalla oppimisen jaksoa. Pureutukaa erityisesti siihen, miten kukin käytäntö tukee tutkinnon perusteiden tavoitteiden saavuttamista. Samalla voitte keskustella, miten käytännöt palvelevat työpaikkaa, opiskelijaa ja oppilaitosta sekä opiskelijan oppimista ja ohjausta.

Keskustelkaa myös, millaisia uusia yhteistyön tapoja tarvittaisiin ja keiden kannattaisi jatkossa tehdä yhteistyötä.

Kirjatkaa ajatukset muistiin.

ENNEN TYÖPAIKALLE OPPIMISEN JAKSOA

TYÖPAIKALLA OPPIMISEN JAKSON AIKANA

IDEOITA YHTEISTYÖN KEHITTÄMISEKSI

OSAAMINEN MUUTTUVASSA TYÖSSÄ

Muuttuvassa työelämässä tiedot ja taidot kaipaavat jatkuvaa päivittämistä. Oppilaitoksen ja työpaikan edustajien on hyvä yhdessä tarkastella, mitä työpaikalla ja toimialalla on tapahtumassa. Näin oppiminen keskittyy nykyisiin ja lähitulevaisuuden oppimistarpeisiin. Tämä palvelee sekä työelämään tulevia että siellä jo olevia yöntekijöitä.

Vuoropuhelu työpaikan muutoksista ja uusista osaamistarpeista välittää viestin, että oppilaitos pyrkii työpaikkalähtöiseen yhteistyöhön. Osaamistarpeiden tunnistaminen auttaa työpaikkaa löytämään tarpeisiinsa sopivaa työvoimaa.

Parhaimmillaan vuoropuhelu sujuvoittaa myös opettajien työtä, kun työelämän osaamistarpeet ja oppimismahdollisuudet jäsentyvät paremmin.

Tutkailkaa meneillään olevaa työn muutosta

Oleellista yhteistyön rakentamisessa on työpaikan kehittämis- ja osaamistarpeiden kuuleminen: mihin suuntaan työ on kehittymässä ja millaista uudenlaista osaamista tullaan tarvitsemaan?

Keskustelkaa työpaikan työstä oheisen jäsenyyksen avulla. Kuvatkaa työpaikan nykyistä työtä ja työn tekemisen tapoja sekä tunnistakaa tulollaan olevan työn ensimmäisiä signaaleja, jotka ovat jo nähtävissä työpaikoilla.

KIRJOITAKAA NUOLILAATIKOIHIN KUVAUS :

- a) nykyisistä
- b) tulollaan olevista

asiakkaista, palveluista ja tuotteista sekä toimintatavoista, työvälineistä ja yhteistyön käytännöistä.

NYKYINEN TYÖ, JOKA HALLITAAN HYVIN

Ketkä ovat pääasiallisia/vakiintuneita asiakkaitamme?

Asiakkaat

Mitä asiakkaat meiltä kysyvät ja tilaavat?

Palvelut ja tuotteet

Millaisia toimintatapoja ja välineitä käytämme? Kenen kanssa ja miten teemme yhteistyötä?

Toimintatavat, työvälineet ja työyhteisö

TULLAAN OLEVA TYÖ, JOKA EDELLYTTÄÄ UUDEN OPPIMISTA

Mitä uudenlaisia tarpeita asiakkailla on?

Asiakkaat

Mitä uutta on jo tarjolla tai tulossa?

Palvelut ja tuotteet

Mitä on otettu/ollaan ottamassa käyttöön? Mitä uusia yhteistyön tapoja on tulolla?

Toimintatavat, työvälineet ja työyhteisö

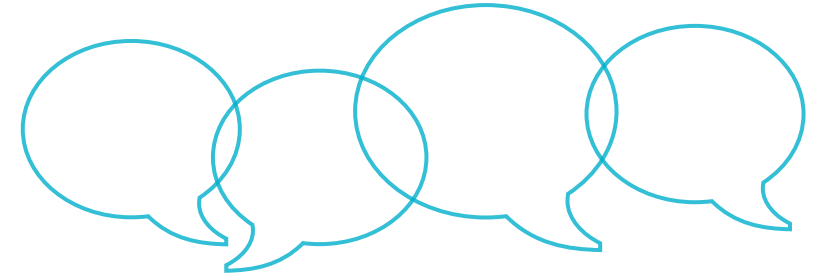
OSAAMINEN MUUTTUVASSA TYÖSSÄ

Tunnistakaa nykyiset ja tulollaan olevat osaamistarpeet

Jatkakaa keskustelua. Tarkoitus on yhdessä tunnistaa nykyisiä ja tulollaan olevia osaamistarpeita työpaikan työssä. Käyttäkää keskustelun virikkeenä edelliseen nuolikuvaan tekemiänne kirjauksia. Osaamistarpeet voivat liittyä asiakastarpeiden muutokseen, palveluiden ja tuotteiden uudistamiseen, työn sisältöihin ja tekemiseen, työpaikan toimintatapoihin tai niiden muuttumiseen.

KESKUSTELKAA YHDESSÄ JA KIRJATKAA, MILLAISIA OSAAMISTARPEITA LIITTYY:
a) nykyiseen työhön
b) tulollaan olevaan työhön.

NYKYINEN TYÖ, JOKA HALLITAAN HYVIN

Asiakkaat	✓
Palvelut ja tuotteet	✓
Toimintatavat, työvälineet ja työyhteisö	✓

NYKYISET OSAAMISTARPEET

TULLOON OLEVA TYÖ, JOKA EDELLYTTÄÄ UUDEN OPPIMISTA

Asiakkaat	✓
Palvelut ja tuotteet	✓
Toimintatavat, työvälineet ja työyhteisö	✓

JATKUVA YHTEISTYÖ

Työpaikan ja oppilaitoksen välinen yhteistyö rakentuu useimmiten arjen kohtaamisissa, kun suunnitellaan ja toteutetaan työpaikalla oppimisen jaksoa.

Arkisten kohtaamisten lisäksi on aika-ajoin hyvä pysähtyä pohtimaan tarkemmin yhteistyön tavoitteita, sisältöjä ja tapoja. Tapaaminen tarjoaa tilaisuuden tarkastella yhteistyötä laajemmin kuin yksittäisen työpaikalla oppimisen jakson näkökulmasta.

On olennaista rakentaa yhteistä näkemystä toimialan nykyisistä ja lähitulevaisuuden keskeisistä ammatillisista perusedellytyksistä ja ominaispiirteistä, jotta yhteistyössä voidaan rakentaa oppimisen mahdollistavia oppimispolkuja. Siten mahdollistetaan myös ohjauksen osuvuus ja mielekkyys.

Tavoitteena on syventää jatkuvaa, luotamuksellista ja kumpaakin osapuolta hyödyttävää kumppanuutta.

YHTEISTYÖN HYÖDYT

- Työpaikka saa tukea osaamisen kehittämiseen ja laadukasta, tarpeisiinsa vastaavaa työvoimaa
- Oppilaitos saa tärkeää tietoa työelämästä, jotta pystyy pitämään koulutuksen teemat ajankohtaisina
- Opiskelija saa työelämästä tukea kasvaakseen tulevaisuuden ammattilaiseksi

Vastavuoroinen yhteistyö on niin työpaikan, oppilaitoksen kuin opiskelijankin etu.

JATKUVA YHTEISTYÖ

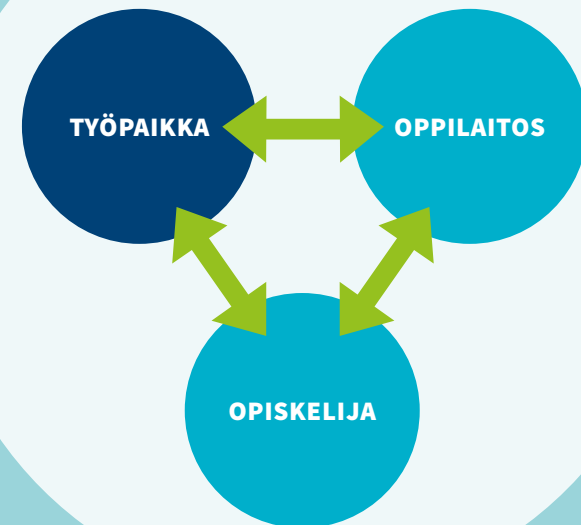
Syventäkää jatkuvaa yhteistyötä

Kutsu keskusteluun työpaikan esimiehiä ja työpaikkaohjaajia, laaja-alaisesti oppilaitoksen henkilökuntaa sekä opiskelijoita.

KESKUSTELKAA TAPAAMISISSA SEURAAVISTA ASIOISTA:

- Mitä yhteistyöllä **tavoitellaan**?
- **Missä asioissa** yhteistyötä tarvitaan (työpaikan, oppilaitoksen ja opiskelijan näkökulmat)?
- Missä asioissa nyky-yhteistyö **toimii**, missä on **kehitettävää**? Millaisia uusia yhteistyöavauksia voitaisiin tehdä?
- Mitkä ovat yhteistyön hyödyt eri toimijoille?

Kirjatkaa keskustelussa syntyneet kehittämissideat muistiin.

” Oppaan lopussa on lomake, jonka avulla voit keskustella yhteistyön toimivuudesta ja kehittämistarpeista.
Työpaikka-oppilaitos -yhteistyön arviointilomake s.27

IDEOISTA KEHITTÄMISKOKEILUUN

Toteuttakaa kehittämiskokeilu

Edellisissä tehtävissä on listattu ajatuksia yhteistyön kehittämiseksi. Keskustelkaa yhdessä, mitä haluatte painottaa yhteistyössänne ja mihin suuntaan haluatte kehittää yhteistyötä? Uudenlaista yhteistyötä kannattaa lähteä kokeilemaan rohkeasti – vaikka pieninkin askelin.

TOTEUTTAKAA KEHITTÄMISKOKEILU

Valitkaa yhteistyön kehittämisen kohdeista 1-3 keskeisintä ja suunnitelkaa yhdessä kokeilu, joka veisi yhteistyötä toivomaanne suuntaan.

Kokeilun on tarkoitus olla uudenlainen tapa tehdä arjen yhteistyötä, jossa kokeillaan jonkin asian tekemistä toisin ja samalla testaten sen toimivuutta. Sopiva kokeilujakso on 1-3kk, jonka jälkeen kokeilua on hyvä pysähtyä arvioimaan.

SOPIKAA YHDESSÄ YHTEISTYÖN KEHITTÄMISEN TOTEUTUKSESTA KONKREETTISESTI:

- sisältö: Mitä tehdään?
Mitä kokeilulla tavoitellaan?
- työnjako: Kuka tekee?
Ketkä tekevät?
- aikataulu: Milloin kokeilu toteutetaan?
- seuranta: Millä tavalla kokeilua seurataan?
Milloin kokeilua arvioidaan yhdessä? Kuka lähettää kutsun arviointitapaamiseen?

Käyttäkää oheista taulukkoa kehittämiskokeilun suunnittelun tukena.

Uudenlaista yhteistyötä kannattaa lähteä kokeilemaan rohkeasti – vaikka pieninkin askelin.

	KEHITTÄMISKOKEILU JA MITÄ SILLÄ TAVOITELLAAN?	MITÄ TEHDÄÄN? KUKA TEKEE? AIKATAULU?	MITEN SEURATAAN? MILLOIN?
KOKEILU 1			
KOKEILU 2			
KOKEILU 3			

Arvioikaa kehittämiskokeilut ja oppikaa niistä

Kehittämiskokeilujen arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa, mikä kokeilussa toimi ja mikä ei. Kokeilun yhteistyön käytäntöjen toteutumisen arvioinnissa on tärkeä paneutua yhteistyötapojen (esimerkiksi palaverikäytäntöjen) lisäksi yhteistyön sisältöihin.

ARVIOIKAA SEURAAVAKSI, MISSÄ ASIOISSA YHTEISTYÖ-KOKEILU VAHVISTI

- opiskelijan sujuvaa työpaikalla tapahtuvaa oppimista?
- työpaikan tai oppilaitoksen valmiuksia vastata muuttuviin työelämän osaamistarpeisiin?
- työpaikan ja oppilaitoksen välistä jatkuvaa yhteistyötä?

Kirjatkaa keskustelunne kuvaan.

Sopikaa keskustelun jälkeen, miten kehittäte kokeilua edelleen ja ketkä jatkavat uudenlaista yhteistyötä.

KOKEILU VAHVISTI

KOKEILU VAHVISTI

KOKEILU VAHVISTI

NÄIN ME SEN TEIMME

” Meillä asiakaspalvelussa on säännöllisesti merkonomi-opiskelijoita työelämässä oppimassa. Kiinteistöpalvelussa asiakaspalvelu auttaa asukkaita erilaisissa asumisen ja kiinteistön ylläpitoon liittyvissä asioissa.

Toissa syksynä lähdimme kehittämään ja syventämään yhteistyötä paikallisen oppilaitoksen kanssa. Kehittämispalaverissa puhuttiin meidän asiakaspalvelutyön muutoksista, ja keskusteluissa nousi esille meidän monikulttuurinen asiakaskuntamme ja ajoittaiset väärinymmärrykset.

Suomalaisessa asumisessa on erityispiirteitä, jotka ovat muualta tulleille vieraita. Palaverissa syntyi idea, että monikulttuurinen merkonomiryhmä tutustuu meidän nettisivuihin. Opettaja suunnitteli tehtävän eli opiskelijat poimivat nettisivuilta asioita, joita heidän vieraskielisenä ja eri kulttuuritaustasta tulevana on vaikea ymmärtää. Saimme hyviä vinkkejä nettisivujemme kehittämiseen. Ja opiskelijoille se oli tilaisuus tutustua meidän yrityksemme toimintaan.

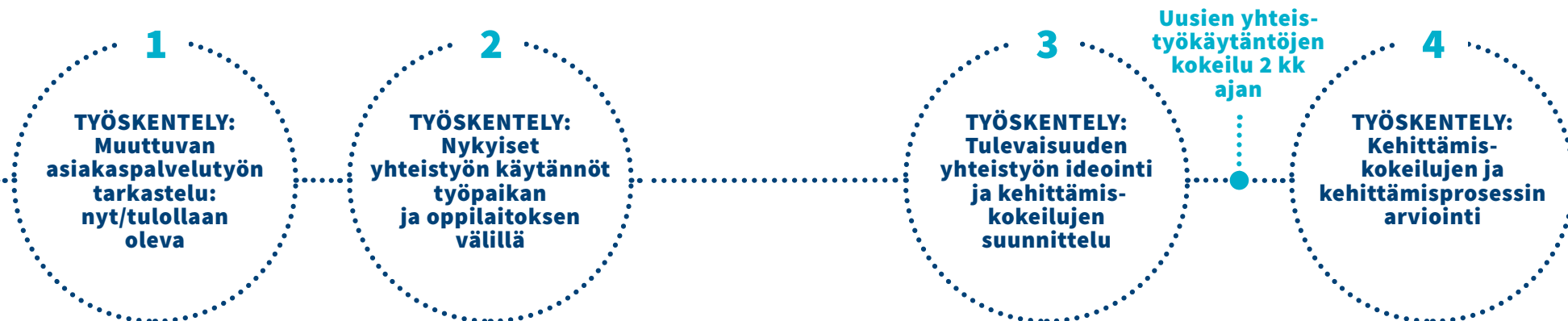
Esimies, asiakaspalvelutiimi

ESIMERKIN KEHITTÄMISKOKEILU SYNTYI

muuttuvaa työtä pohtivan yhteistyön tuloksena. Se ideoitiin yhteistapaamisissa, joissa sovellettiin ja kehitettiin tämän oppaan työkaluja. Kokeilun kehittämiseen osallistuivat tiimin esimies, kehittäjä ja työpaikkaohjaaja sekä oppilaitoksesta opettajia ja kehittäjä työelämäyhteistyöstä.

”

Yhteistyö on niin työpaikan, oppilaitoksen kuin opiskelijankin etu.

LÄHTEITÄ JA LISÄTIETOA

Ahonen, H., Virolainen, L. & Gardemeister, S. (2020). Havahdu oppimaan alati kehkeytyvää - oppimisesta kompleksisessa työelämässä. Teoksessa P. Vartiainen & H. Raisio (toim.) Johtaminen kompleksisessa maailmassa. Helsinki: Gaudeamus, 229–248.

Airila, A., Mattila-Holappa, P., Kurki, A-L. & Nykänen, M. (2019). Työelämässä oppiminen, ohjaus ja oppilaitosyhteistyö työpaikkojen näkökulmasta. Ammattikasvatuksen aikakauskirja 21 (2), 24–41. <https://akakk.fi/wp-content/uploads/Aikak.kirja-2.2019-verkkolehti.pdf>

Kupias, P. & Peltola, R. (2019). Oppiminen työssä. Helsinki: Gaudeamus.

Vilppala, J. & Rantanen, O. (2018). Intoa, taitoa ja vuorovaikutteisuutta – hyvän työpaikalla järjestettävän koulutuksen mahdollisuuksia ja haasteita ammatillisessa koulutuksessa. Teoksessa Raudasoja, A., Norontaus, A., Tapani, A. & Ylittero, R. (toim.) Innokkaasti edelläkävijänä! Kohti opetus- ja ohjaushenkilöstön uudistuvia identiteettipositioita. Parasta osaamista verkostohanke 11/2018. Hämeen ammattikorkeakoulu.

Poskela, J., Kutinlahti, P., Hanhike, T., Martikainen, M. & Urjankangas, H-M. (2015). Kokeileva kehittäminen. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja TEM raportteja 67/2015 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75056/TEM-rap_67_2015_web_18112015.pdf?sequence=1

Rintala, H. (2020). Work-Based Learning in Vocational Education and Training : Varied Communities, Fields and Learning Pathways. Tampere: Tampereen yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-1404-0>

Saari, E., Hyytinen, K., Hasu, M., Hyypiä, M., Korvela, P., Käpykangas, S., Leväsluoto, J., Melkas, H., Nordlund, A., Pekkarinen, S. & Toivonen, M. (2018). Kokeilut käytäntöön -työkirja. Työterveyslaitos. <https://www.ttl.fi/wp-content/uploads/2017/12/kokeilut-kayntoon-tyokirja.pdf>

Lisätietoa myös kirjoittajilta etunimi.sukunimi@ttl.fi

Työpaikka-oppilaitos -yhteistyön arviointilomake

Arvioi työpaikka-oppilaitos -yhteistyötä seuraavissa asioissa

SUJUVA OPPIMINEN TYÖPAIKALLA	Oppimisjakson tavoitteista sopiminen			
	Opiskelijan oppimisjakson työtehtävistä sopiminen			
	Oppimisjakson aikatauluista sopiminen			
	Työpaikan ja oppilaitoksen vastuunjako opiskelijan ohjauksessa			
	Yhteistyö opiskelijan työturvallisuutta ja työhyvinvointia koskevissa asioissa			
	Tiedonkulku oppilaitoksen ja työpaikan välillä			
	Opiskelijan oppimisjaksoon liittyvien ongelmatilanteiden hoitaminen			
	Opiskelijan työskentelyn ohjaus			
Opiskelijan osaamisen arviointi				
OSAAMINEN MUUTTUVASSA TYÖSSÄ	Vuoropuhelu työpaikan toimintaympäristön muutoksista			
	Vuoropuhelu työpaikan asiakkaita koskevistä muutoksista			
	Vuoropuhelu muutoksista työpaikan palveluissa tai tuotteissa			
	Vuoropuhelu muutoksista työpaikan työvälineissä tai työmenetelmissä			
	Vuoropuhelu työpaikan sisäisestä yhteistyöstä ja työnjaosta			
	Työpaikan kehittämisen ja osaamistarpeiden kuuleminen			
	Työpaikan muutosten huomiointi oppimisjakson suunnittelussa			

***Tämä työkirja on tehty
Ammattitaitoa yhdessä
– työyhteisöt ja oppilaitokset tukemassa
ammattiin oppijan sujuvia siirtymiä
-hankkeessa, joka toteutettiin 2018-2020
Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoittamana.***

***Suuret kiitokset rahoittajalle
ja kaikille hankkeessa mukana olleille,
erityisesti työpaikoille ja oppilaitoksille.
Ilman teitä ei tätä työkirjaa olisi syntynyt.***

ISBN 978-952-261-924-2 (nid.)

ISBN 978-952-261-925-9 (pdf)

>> ttl.fi/ammattitaitoayhdessa

>> ammattitaitoayhdessa.fi

 [/ammattitaitoayhdessa](https://www.facebook.com/ammattitaitoayhdessa)

Yhteistyössä

TSL

Kiipu!

Työterveyslaitos

Palvelualojen
ammattiliitto
Servicefacket

Teollisuus
liitto

